

Binecredinciosul împărat Iustinian cel Mare

Împăratul Iustinian a fost unul dintre cei mai de seamă împărați ai Imperiului Bizantin. S-a născut în anul 483 din părinți binecredincioși, în Tauresium, un sat la sud de Uskub, lângă Scopje, capitala Macedoniei de astăzi. Savatie și Biglenisa, părinții săi, creștini fiind, i-au acordat o educație aleasă. În anul 518, unchiul său, Iustin, a ajuns împărat, apoi, cu patru luni înainte să moară, în luna aprilie a anului 527, l-a înfiat pe Iustinian, ungându-l împărat în locul său. A primit o educație deosebită încă din tinerețe, devenind un excepțional cunoscător al dreptului și istoriei Imperiului Roman, dar și un foarte bun teolog.

Domnia lui poate fi urmărită pe patru planuri:

1. A fost mare ctitor de biserici. Împăratul Iustinian a ctitorit câteva biserici de seamă, dintre care menționăm „Sfânta Ecaterina”, de la poalele muntelui Sinai, apoi Biserica „San Vitale”, din Ravena. În anul 532 a început și în anul 537 a sfințit capodopera creștinătății - Biserica „Sfânta Sofia” din Constantinopol.

2. A fost un mare reformator al legislației bizantine. Dintre reformele sale amintim „Codex Iustinianus”, din anii 528-529, și „Digestensto Pandectae”.

3. A fost un mare teolog și a fost preocupat de treapta de învățătură a Bisericii și de pacea Bisericii. El s-a implicat direct în adaptarea formulei numite „theopasite”, adică unul din Sfânta Treime a pățimit în trup, adoptată chiar de călugării din Scitia Mică, după cum a avut o contribuție importantă la convocarea, apoi la desfășurarea lucrărilor celui de-al V-lea Sinod ecumenic, care a avut loc în anul 553, în lunile mai-iunie, sinod care a condamnat erezia lui Origen. A fost și un mare trăitor, un mare postitor și un mare rugător, după cum și un mare iubitor al Bisericii.

4. A avut legătură cu teritoriile noastre prin reformele sale. Sunt cunoscute mai multe lucrări pe care Iustinian le-a

întreprins în ceea ce privește construcțiile militare și de apărare, lucru menționat în lucrarea „De edificiis”, inclusiv în zona sud-dunăreană. În anul 535, printr-o reformă legislativă numită *novela*, a pus bazele Arhiepiscopiei „Iustiniana Prima”, care avea în jurisdicție, printre altele, și două orașe-cetăți din spațiul țării noastre de atunci, din zona Banatului. Din acest punct de vedere, domnia Binecredinciosului împărat Iustinian cel Mare, este importantă

prin faptul că teritoriul românesc, în timpul domniei sale, a reintrat sub stăpânire bizantină, iar din punct de vedere bisericesc, acest spațiu a fost integrat în jurisdicția Patriarhiei Ecumenice, prin Arhiepiscopia „Iustiniana Prima”.

Duminica înmulțirii pâinilor și peștilor

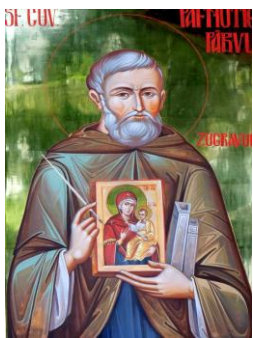
Tot lucrul Celui Preaînalt este binevenit. Nimic din ce face El nu este fără rost sau de prisos. De ce aleargă oamenii într-una fără nici o țintă, de ce fac atâtea lucruri care nu-și au rostul? Pentru că nu știu care este ținta lor, pentru că nu știu care este rostul vieții lor. De ce se încarcă oamenii cu atâtea griji zadarnice care-i strivesc, mai-mai să nu se poată mișca sub povara atâtor lucruri de care nu au nevoie? Pentru că nu cunosc singurul lucru care le trebuie. Ca să adune mintea omului cea împrăștiată, ca să vindece inima omului cea împărțită, ca să strângă laolaltă puterile omului cele risipite, Domnul i-a arătat o singură țintă, numai una: împărăția lui Dumnezeu. Domnul însă n-a împlinit nici diavolului, nici păcătoșilor cererile lor. Dar niciodată nu a lăsat neîmplinite minunile spre mântuirea oamenilor. O astfel de minune este înmulțirea pâinilor în pustie. Dar nu o pustie fără suflare de om, nu o pustie cu doar diavolul; ci o pustie cu peste zece mii de oameni flămânzi (pentru că se spune că erau cinci mii de bărbați, fără a mai socoti femeile și copiii). Istoria Bisericii ne-a arătat de mii de ori că nici un pustnic, nici un rugător, nici un făcător de minuni n-a izbutit să se ascundă de lume.

Mulți întrebă, fără teme: ce face un sihastru în pustie? Nu-i mai bine să trăiască un călugăr aproape de oameni, în slujba lor? Dar cum să ardă o candelă neaprinsă! Monahul duce cu sine în singurătate o candelă în sufletul său, fără lumină. Acolo, în pustie, candela se aprinde prin rugăciune, post și lucrare. Iar dacă se aprinde, lumina ei se vede în lumea întreagă, și lumea vine după ea și o află, chiar de s-ar ascunde în deșertul ars de nisip, pe crestele munților sau în peșteri nepătrunse. Departe de a fi nefolositor, monahul este de mai mare ajutor oamenilor decât oricine altcineva. Iar Mântuitorul arată limpede lucrul acesta în împrejurarea de față. În pustia unde Se adâncise, mulțimile veneau după Dânsul. Faptul că Hristos a împărțit mulțimilor pâine și pește, precum și numărul pâinilor, al peștilor și al coșurilor rămase, toate au un tâlc anume, un înțeles tainic. Înainte de moartea Sa, Domnul a numit pâinea pe care o binecuvântase: Trupul Său. Aici nu o numește astfel prin cuvinte, ci închipuie lucrul acesta prin numărul pâinilor. Cinci pâini pentru cele cinci simțuri, iar cele cinci simțuri închipuie întreg trupul. Peștele este semnul vieții. În primele veacuri ale Bisericii se zugrăvea peștele ca semn al lui Hristos, simbol ce se poate vedea încă în vechile catacombe și adăposturi creștine. Iisus Hristos dă așadar oamenilor spre mâncare Trupul Său și viața Sa. Amin.

Sfântul Cuviosul Pafnutie-Pârvu Zugravu

Cuviosul Pafnutie, vestit iconar cunoscut cu numele de Pârvu „Mutul”, s-a născut în Câmpulung-Muscel, la 12 octombrie 1657, ca fiu al preotului Ioan Pârvescu (1623-1702). La botez a primit numele nașului său, marele vistiernic Pârvu Vlădescu, un creștin evlavios și ctitor de biserici. Crucea încercărilor s-a abătut asupra familiei preotului Ioan, când preoteasa acestuia a trecut la Domnul ca o muceniță, născând pe al șaselea copil. Boala a secerat apoi pe cinci dintre ei, Pârvu fiind singurul rămas în viață. Atunci, preotul Ioan Pârvescu s-a călugărit la Mănăstirea Negru Vodă din Câmpulung Muscel, luând cu sine și pe fiul său Pârvu, în vârstă de 11 ani. La școala acelei mănăstiri s-a deprins cu cititul și scrisul, dar și cu cele dintâi taine ale „zugrăviei”, adică ale picturii bisericești, alături de monahul Evghenie. La împlinirea vârstei de 18 ani, Pârvu și-a îndreptat pașii spre pământul binecuvântat al Moldovei, trimis să învețe „zugrăvia” în Bucovina, cu un vestit meșter rus. Acolo a deprins tainele pictării icoanelor și a luat ca pildă de iconografie numeroasele mănăstiri și biserici bucovinene, împodobite cu picturi interioare și exterioare. După 5 ani s-a întors din Moldova, devenind pentru scurt timp pictor de curte al boierilor Vlădești, urmașii nașului său. Din această perioadă, datează și cea dintâi pictură a sa la Biserica Mănăstirii Aninoasa (Argeș). Apoi, alături de monahul Evghenie, primul său dascăl, a pictat biserica Mănăstirii Negru Vodă (Câmpulung-Muscel, Argeș). Fiind recomandat familiei domnești a Cantacuzinilor, a zugrăvit mai multe ctitorii ale acestora, dar și unele ale Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu. Pârvu Pârvescu a primit supranumele de „Mutul”, nu pentru că ar fi fost mut, ci pentru că picta fără să vorbească și fără să mănânce, adică în post și rugăciune. Dacă spunea vreun cuvânt sau gusta hrană, întrerupea lucrul în ziua respectivă. Astfel, făcea mai lucrător darul primit de la Dumnezeu, dobândind har pentru nevoința sa și iscusință în

lucrarea iconografiei. Stabilizat în cele din urmă în București, a ajuns dascăl la propria sa școală de „zugrăvie”, în care a format mai mulți ucenici. Căsătorit cu credincioasa Tudora, a avut doi copii, Pârvu și Gheorghe. În anul 1718, luminat de harul lui Dumnezeu, a intrat în monahism la Mănăstirea Mărgineni, primind numele de Pafnutie. Apoi, din anul 1731, Cuviosul Pârvu-Pafnutie s-a

nevoit până la sfârșitul vieții la Schitul Roboia (Mușătești, Argeș). Acolo a primit marea schimă călugărească și s-a nevoit încă patru ani în rugăciune, tăcere, răbdare și smerenie, trecând la Domnul în anul 1735. Cuviosul Pafnutie-Pârvu, iconarul de la Roboia, a fost recunoscut drept cel mai mare pictor bisericesc român al epocii cantacuzine și brâncovenești, întemeietor și dascăl al unei școli de iconografie bizantină cu specific național, dar și ca un mare trăitor al Ortodoxiei românești. Luând aminte la viața virtuoaasă, la nevoința și lucrarea Cuviosului Pafnutie, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în rândul sfinților, în anul 2017, an închinat iconarilor și pictorilor bisericești, cu zi de pomenire 7 august.

Sfinte Cuvioase Pafnutie, roagă-te pentru noi!

Minunea norului de pe Muntele Tabor

Creștinii vremurilor noastre care ajung pe Muntele Tabor, la praznicul **Schimbării la Față**, sunt martorii unei minuni ce amintește de momentul Schimbării la Față a Mântuitorului: pogorârea peste biserica ortodoxă de pe munte a unui nor deosebit. În noaptea de 5 spre 6 august, pe Muntele Sfânt al Taborului, în momentul în care începe Sfânta Liturghie, coboară asupra Mănăstirii ortodoxe „Sfântul Prooroc Ilie” de aici un nor luminos care nu are caracteristicile unui nor obișnuit. În momentul în care începe Privegherea, din vârful muntelui se vede pe cerul întunecat dinspre Nazaret, la o distanță mare, o formațiune noroasă portocalie ce vine aproape perpendicular spre biserică, unde rămâne până la miezul nopții, sub forma unor limbi portocalii întunecate. La momentul Heruvicului, norul luminos ajunge deasupra Taborului, capătă diferite forme, din el desprinzându-se fășii, mingi rotunde, lunguiețe, ce ajung deasupra turlei bisericii. Norul este ca o pară de foc cu miros nepământean. Fenomenul este perceput și descris diferit de credincioșii pelerini, martori ai minunii. Ceea ce este relatat deopotrivă de toți este faptul că în clipele acelea se răspândește în aer un extraordinar miros de tămâie. **Schimbarea la Față a Domnului**, când „a strălucit fața Lui ca soarele, iar hainele Lui s-au făcut albe ca lumina” (Matei 17, 2), arătarea minunată a slavei dumnezeirii, este preînchipuită în Vechiul Testament în mai multe rânduri. Astfel, pe Muntele Sinai, Dumnezeu vorbește din nor cu Sfântul Prooroc Moise, peste care se pogoară slava Sa (Leșire 19, 9; 24, 16-18). În chip de stâlp de nor, Domnul Slavei călăuzește poporul ales prin pustie (Leșire 13, 22; 16, 10). Tot stâlp de nor se arată stând la ușa cortului mărturiei (Leșire 33, 9-10). La sfințirea cortului mărturiei, se pogoară norul slavei lui Dumnezeu (Leșire 40, 31-32), iar mai apoi, norul acoperea cortul mărturiei ziua, și chipul de foc noaptea (Numerii 9, 16). La sfințirea Templului lui Solomon, norul slavei dumnezeiești umple din nou casa Domnului (3 Regi 8, 10-13). Când S-a schimbat la Față, Mântuitorul Hristos S-a arătat ca Fiul al lui Dumnezeu, strălucind de lumina dumnezeiască ca „Cel ce se îmbracă cu lumina ca și cu o haină” (Psalm 103, 2) și înconjurat de norul luminos al slavei Sale. Așa cântăm și noi, creștinii: „Dăător de lumină și Lumină neapropiată și pururea veșnică fiind, Cel ce ești fără început și care Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, lumină în lume ai strălucit cu trupul umblând, și lumină în munte ai luminat, arătând chipul slavei părintești”. Lumina de pe Muntele Tabor este o pregustare a veacului viitor al învierii, în care dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor și vor fi îmbrăcați în veșminte albe strălucitoare, veșmintele curăției și sfințeniei. Și se vor bucura pururea privind la fața lui Dumnezeu și nu vor avea nevoie de soare, căci Dumnezeu îi va lumina pe ei. Amin

